

*Keresztség
vagy bemerítés?*

Tiakás János

*Keresztség
vagy bemeztés?*

Aki hisz és megkeresztelkedik az üdvözülni...

Márk. 16. 16.

Nemrég jelentettünk meg egy kis írást „Szombat vagy sabbát” címmel, amelyben rövid vázlatos ismertetést adtunk az Isten sabbátjáról, mert sok egyénben bizonytalanságot okozott ennek formai megjelenése a hétköznapi életben.

A keresztség szentsége körül is bizonytalanság lépett fel századunkban. Itt is a forma okozott némi zavart. Bizonyos, hogy egy mindent átfogó kérdésre nem lehet néhány mondatban kielégítően feleletet adnunk, de a lényeg meg kellene ismernünk, hiszen a mi örök életünkről van szó. Márk 16,16.

Előre kell bocsátanom, hogy ebben az ismertetésben semmiféle vitát nem kívánunk kezdeményezni, még kevésbé bárkit is megbántani hitéletében vagy annak megjelenési formájában. A keresztség indulásában is felmerültek formai kérdések, hiszen az első keresztyének mind a zsidókból valók voltak, akik közül többen még ragaszkodtak a megszokott formákhoz. Isten e téren türelemre intett. Pl. némelyek tartózkodtak a disznóhús evéstől, hát ezen nem múlik semmi. Sőt: „Karoljátok fel az aggályos lekiismeretűt anélkül, hogy felfogását elítélnétek.” (Békés—Dalos ford.). Kár a formákból vitát provokálni; inkább a lényegre figyeljünk és azt cselekedjünk meg. A mások formáit lényegükben nem is ismerjük. Talán üres ceremóniát látunk és nem ismerjük annak mély tartalmát. Nagyon mélyen érintett egy temetésen amikor a vízzel való meghintést a pap megmagyarázta, hogy ez emlékeztető a keresztségre. Úgy éreztem, mintha a megfeszített Megváltónak az ölelése nyilvánulna meg ebben. Róma 6, 1—3.

Azt is figyelembe kell vennünk, hogy kizárólag a Mester rendelkezése, a Szentírás mondanivalója lehet számunkra irányadó. Pl. népszokások, egyéni vélemények nem jelentenek semmit. Az évezredes gyakorlat azonban elgondolkozathat. Az első keresztyénektől kezdve mindmáig a belső tartalom, a belső ember élete jelentette a lényegét és nem annak a jele, jelképe, formája. Két évezreden át a keresztyének milliói, milliárdjai vállalták a keresztséget, és annak jelét a vízzel való meghintésben megkapták. Csak nem képzeljük azt, hogy az egész keresztyén világ eltévedt és elveszett ezen a külső jelen. — Gondoljunk arra, hogy az Úrvacsorában rejlő isteni erő

sem a bornak a mennyiségén múlik. A kovásztalan kenyér (ostya) és bor hordozója az isteni erőnek, ahogy pl. az agysejtek hordozzák a gondolatvilágot. A lelki világ egybeépült az anyagi világgal s ha a lélek elválík, a test meghal. (Kilehelte lelkét).

Végül ismernünk kell a bibliai kifejezéseket és azokra nagyon pontosan kell figyelniük. Ezek nem emberi szövegek, hanem Istentől vett kijelentések. Az ige megmondja ezt nekünk: „Ezért is olyan megbízhatóan biztos minálunk a prófétai beszéd, mert birtokunkban bírjuk a prófétai igét, amelyre jól teszitek, ha úgy vigyáztok rá, nagy figyelmet fordítva arra, ahogy a világító fáklyára vigyáznak sötét vadon helyen, amíg a „Nappal” virrad és a „Hajnal-csillag” felkelt, legyen a ti szívetekben. Tudván mindenek előtt azt, hogy minden prófétai kijelentés nem az Írásnak egyéni magyarázatából születik; mert embernek az akarata, elhatározása vagy kívánsága még soha sem hozott létre prófétai kijelentést, hanem, mint Szentlélekből (Szellemből) indítottak szövegeket Istennek szent emberei. 2. Pét. 1, 19—21.

Tehát nem létezik a valóságban az, hogy „Pál theológiája”, vagy Ámós próféta elgondolásai, hanem van isteni rend, van törvényszerűség; számtalan képben, példázatban kifejezett valóságok. Ezek mindaddig leplezettek előttünk, amíg a szívünket nem érinti: „De amikor megfordul s odafordul az Úrhoz, lehull, eltűnik a lepel.” 2. Kor. 3, 16.

Attól nem kell félni, hogy nem értjük az Írást, mert ha valaki cselekedni akarja az Isten akaratát, az felismeri majd, hogy mi az Istenből való, hogy a kijelentés mit mond. Ján. 7, 17. Persze tudnunk kell, hogy az Írásban isteni kijelentés van és nem emberi történetek. Pl. emberi értelem szerint teljesen érthetetlen, hogy Isten Jeremiás által azt tanácsolja, hogy adja meg magát a nép a babiloni királynak és szolgáljon annak; amikor a babiloni király ostromolja a várost, akkor ne védjék azt, ez az Isten akarata. Erről olvasunk Jer. könyvében, főleg a 27. fejezetben. Hát ez teljes lehetetlenség. — A kijelentés nyelvén viszont ez egészen mást mond; ismerjem fel és ismerjem el, hogy én teljesen megromlott, babiloni ember vagyok, a bűn rajtam uralkodik, nem vagyok szabad. Szabadítóra van szükségem. — Ezt most bővebben nem magyarázzuk. —

Egy másik lehetetlen kifejezés: Az Ótestamentum Istene az bosszúálló, haragvó Isten, az Újtestamentumban az evangéliummal jön, a szeretettel. Ez a hatalmas félreértés bizonyára a felületes olvasáson s a felületes gondolkozáson múlik.

Pl. Róma 12, 19. „Enyém a bosszúállás, én megfizetek.” Ez nem azt jelenti, hogy én majd ellátom a baját annak, aki titeket megbántott, — hanem én megtérítem a kárt. Maga a kifejezés az eredeti bibliai nyelvben (görög) is ezt érzékelteti. Az antapodidómi főneve antapodosis jelentése: kártalanítás, kártérítés. A mi adósságunkat is úgy engedte el, hogy kifizette a mi tartozásunkat és pedig vérrel, mert mi vérontással vétkeztünk. — A következő mondatok is erre mutatnak. Róma 12, 20—21. A te ellenségednek adj enni és inni. Mindig is azt tanácsolta: Bosszúálló ne légy, és haragot ne tarts a te néped fiai ellen. 3. Móz. 19, 18. Az Atya nem kíván bosszút állni, hanem kártalanítani.

A keresztség elrendelése

Most nem foglalkozunk a keresztség szentség voltával. Elégedjünk meg azzal, hogy két évezreden át efelett nem volt nagy vita, nem folytattak harcot még a külső jel, vagy formája miatt sem, — igaz a belső lényege sem nagyon érdekelte a keresztény világot. Meg voltak elégedve azzal, hogy a gyermek meg van keresztelve és ezzel rendben is van minden. Időnként voltak ún. megújulási áramlatok, mozgalmak, amelyek vagy sikerült vérbefojtani, vagy száműzetésbe üldözni, vagy lassan elsorvasztani. — Ezzel a témával sem óhajtunk foglalkozni. Minket most az Isten által elrendelt szentség valósága érdekel, mert ezen múlik a mi életünk, megtartásunk.

Aki hiszen és megkeresztelkedik, üdvözülni (megtartatik), aki pedig nem hiszen elkárhozik. Márk. 16, 16. Itt minden szó hangsúlyos; a magyar kifejezés: *hiszen* is folyamatos cselekvést fejez ki. Az eredeti nyelv (görög) még inkább érzékelteti az állandó, a megszakítás nélküli folyamatosságot: aki folyamatosan a hívés, a hit állapotában van, és folyamatosan bemeríttetik (megkeresztelkedik) az majd megtartatik, aki pedig bizalmatlan, állandó ellenkezésben van, már csak azért is engedetlen, az majd halálra ítéltetik. Ezt a sorsdöntő ügyet nem lehet elintézni egy vízzel meghintéssel vagy vízbe való bemerítéssel. Ez lehet jel vagy jelkép, ami életfontosságú valóságra mutat és tanít. — Ma általában meg vagyunk nyugodva azzal, hogy részesültünk a keresztség szentségében és még hiszünk is az egy Istenben. Hát ez nem sok, ennyi az ördögökből is kitelik. Jak. 1, 19. — A valóságos megkeresztelkedés (bemeríttetés) ennél jóval több, az kiterjed egész életünkre, és beletorkol az örök életbe. Az eddigiekből már ennyi érezhető.

Ennek a rendelkezésnek igen nagy súlyt ad az a tény, hogy a Mester ezzel fejezte be mondanivalóját; feltámadása után a tanítványai az Ő rendelkezése alapján elmentek Galileába a hegyre, és ott mondta el végső utasítását. — Ezt Ámen-nel fejezte be, tehát elvárja, hogy ezt meg is csinálják. Máté 28, 16—20. Ezt nagyon figyelmesen olvassuk el, hiszen ez a keresztény életmód folytatásnak a lényege.

Olvassuk el ezek után a szereztetési ígéret az 1590-es első kiadású Károlyi fordításban: „Nékem adatott minden ha-

talom mennyen és földön. Elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén (bemerítvén) őket az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek a nevébe.” Máté 28, 16—20. Nem a nevében, ahogy már a javított, ma is használatos szövegekben olvasható. Az eredeti kifejezés félreérthetetlen és vitathatatlan. Bemeríteni csak valamibe lehet, és az Úr kifejezetten meg is mondja, hogy hová. A látható kép, a vízbe való bemerítés sokat mutat, tanít, minden mozzanata kifejez valamit, ahogy a Szentírásban minden szónak, minden kifejezésnek megvan a jelentősége, sőt minden írásjelenek, pontocskának is. Az sem véletlen, hogy a Feltámadott Galileába a hegyre hívta tanítványait; ezzel rámutatott arra, hogy itt magasabb szempont szerepel, magasabbrendű tényről van szó. Itt a jel, a forma említést sem érdemel; s hogy ez mennyire nem lényegbevágó, mutatja, hogy Jézus nem keresztelt. Pál apostol is megemlíti, hogy ő sem keresztelt, sőt hálát ad Istennek azért, hogy 2—3 személyen kívül senkit sem keresztelt, így nem mondhatja senki, hogy a maga nevébe merített volna be valakit is. Ez ugyanis azt jelentette volna, hogy a maga elgondolása szerint frakciót szervezett volna. I. Kor. 1, 14—17.

Az utolsó időben nagyon gyakori eset az, hogy minden igehirdető a maga elgondolásába meríti be hallgatóit, és ilyen alapon szervez magának frakciót. Mindegyik kiragad egy-egy vonást a Szentírásból és azzal operál. Érdekes, még egyetlen csoport sem specializálta magát arra, hogy a kánai vizet borrá változtassa. Ezt teljesen átengedték régebben a bormérőknek, újabban már a termelőknek is. Nekünk azonban a Mester rendelkezésénél kell maradnunk, ezért igyekezzünk megérteni az Ő szavait.

Először is tudnunk kell, hogy mi a név? Ez semmiképpen nem azonos az elnevezéssel. A név foglalkozást, tevékenységet fejez ki. A foglalkozása alapján, vagy jellembeli tevékenysége alapján kapta nevét Kovács János, Szűcs Péter, Czudar Sándor vagy Joó Tibor. — Az Atyának a neve az Atya tevékenységét fejezi ki, aki szeret, a Fiú tiszteli az Atyát és mint Fiú megtanulja az engedelmisséget; s a Szentlélek (Szellem) amikor eljő mindenre megtanít titeket. — A Vigasztaló felfedi, leleplezi a bűnt, ránk bizonyítja azt, s megfeddi a világot igazságosság és ítélet tekintetében. Ján. 16, 8. Nem tudjuk elsorolni mindazt, amit Isten bennünk elvégez s amit általunk munkál, — hiszen minden Őbelőle indul ki és Őáltala megy végbe. S ahogy gyógyít minket, amit bennünk épít, amire

megtanít, ahogy beavat bennünket az ő tevékenységébe, amint helyreállít bennünkben mindent, hogy levetközzük a mi megromlott ó-emberünket, megromlott természetünket ez együttvéve a keresztség. Ebbe az Ő tevékenységébe bevezet, bemerít minket.

A kifejezés „bemerítés” így lelki téren idegen nekünk Keresztelő János nekünk már nem lesz bemerítő János, de egészen közérthető, hogy valaki úgy belemerül egy tanulmányba, vagy valamilyen tudományágba, hogy mással nem is foglalkozik. Az az énekszöveg sem idegen nekünk: „Belemerülök mit sem kérdeve, — Úr szerelme tengerébe.”

Viszont nem gondolunk arra, hogy az Úr szeretetébe való belemerülés egyenlő az Atya nevébe való bekeresztelkedéssel. Annyira belénk rögződött már a külső forma, hogy a keresztség említésével rögtön egy keresztelői kancsóra, vagy medencére gondolunk. Nem tudom mit szoltunk volna, ha cserkész korunkban a kirándulások, táborozások helyett csak egy jelvényt kaptunk volna. A keresztségnek is van jele, de ez nem azonos a cselekménnyel és nem pótolja a belső folyamatot.

A kifejezések tisztázása végett nem tudunk pontosan logikai sorrendben haladni ismertetésünkben. Közben felmerül a kérdés, miért nevezzük a bemerítettést mi megkeresztelkedésnek? Egyszerűen azért, mert a Messiás maga is megkeresztelkedett. Ez nem valami szokásnak a végrehajtása volt, hanem a keresztnak, a kereszthalálnak a vállalása. Keresztelő Jánoshoz azért mentek ki az emberek, hogy bűneiket megvallják, megbánják s a bűn számára meghaljanak. Keresztelő János kizárólag a Jordán vizébe merített be; ez pedig a halál folyója, egyenesen a Holt tengerbe ömlik, ahol teljes a halál. A Holt tengerben egyetlen élőlény sincsen. Ez kijelentés, tanítás, ami által Isten arra tanít minket, hogy a bűn zsoldja a halál és a bűntől csak halálon át lehet megszabadulni. — Amikor a bűnt, — mások bűnét — vállalta, ezzel a halált is vállalta, és pedig a szégyenletes kereszthalált. Filippi 2, 8. „... megalázta magát, engedelmes lévén halálig, mégpedig a keresztfának haláláig.” Neki a kereszt nem egy nyaklácon hordott díszet jelentett, hanem bitófát, amelyre rászegezték. Ezért fejezték ki így: megkeresztelkedett, és ezért mondják a keresztyének évezreden át azt, hogy Jézus megkeresztelkedett. És amikor hívta Pétert: gyere velem megkeresztelkedni, azt felelte: Ments Uram Isten, nem eshetik ez meg teveled. — A Zebedeusfiak az anyjukkal együtt egész máson jártatták az eszüket, mint hogy Vele együtt kiigják azt a pohárt a Gecse-

mánében. Inkább valami jó pozíció kellett nekik; megosztani a viláгурalmat mégis jobb lenne, mint a halálba menni.

„Mert ha Vele egyg  lettünk, s r szest rsai lettünk az   halálának a hasonlatosságában, akkor sokkal inkább a feltámadásának is r szest rsai leszünk, mint akik tudják azt, hogy a mi régi megromlott emberünk Vele együtt megfesz ttetett keresztre abból a célból, hogy megszabad ttass k a rabszolg s g b l a b nn k a teste, azért, hogy ne tudjon az többé szolgálatra alávetni m ket a B nn k. Mert aki már meghalt, aki kihalt belőle, az fel van szabadítva a B nn k a rabszolg s g b l.” Róma 6, 5—7.

F ltre ne  rts k a meghalás tényét! Nem az embernek kell meghalnia, — hiszen az Atya éppen az embert akarja megmenteni, megtartani. Isten  gy rendelkezett, hogy a Kaint nem szabad meg lni. I. M z. 4, 15. A római levél 7. része foglalkozik azzal, hogy a régi gonosz természet m g érvényesül a mi akaratunk ellenére. 14—25 versek mutatnak erre. Hasonlattal  lve: a j r gipszbe rakott lábbal m g nem lehet tökéletesen járni. A 6, 6-ban szerepel az a kifejezés: a b nn k teste; ez nem a mi h stest nk t jelenti, mert a látható test nem bűnös, ez esz k z, amelyben járni tudunk az anyagi világban. A romlottság a bensőben, a szívben van, onnan származnak a gonosz gondolatok, rossz indulatok; s ha ezek a gonosz indulatok testet  ltenek, látható cselekedetben megjelennek,  gy áll elő a b nn k teste. Márk 7, 21—23.

Azt is tudnunk kell, hogy a halál állapotában semmit sem tehetünk a magunk feltámasztása, helyre-igazit sa, megigazit t sa érdekében, de ha már talpra llt, ha meggyógyult, akkor köteles elindulni, munkálkodni. A jerikói  t mellett fekvő félholt embertől nem kívánnak semmiféle cselekményt, szolgálatot, csak bizalmat, hitet, hogy ne rug dozzon az Isten gyógyítása ellen, és ne ellenkezzen amikor Isten a gonosztól szabadítja, amikor azt tanácsolja, hogy vegye fel a maga keresztjét és hagyja magát odaszegezni, a gonoszra cselekvő-képtelenné tenni. Ezt jelenti a Vele együtt megfesz ttet s. — A b n számára meghalni ez folyamatos cselekmény: képletesen erre mutat a folyóba való b mer t s.

Ez a „folyó”, ez a folyamat a keresztén folyik, ott megy végbe folyamatosan s  gy természetesen folyamatos cselekmény a kereszt s g, egy életén át tart. Ismét hivatkozunk most a Márk 16, 16-ra: aki hisz és folyamatosan b mer ttetik, az megtartatik.

Tegyetek tanítvánnyá minden népet

Felmerül most bennünk a kérdés, hogyan történik ez a valóságban, hogyan lehet ezt csinálni, tehát mi az én egyéni feladatom a bemelegítésben, a keresztségben? Erre is meg kell kapnunk a feleletet. Ha teljesen tehetetlenek és tudatlanok vagyunk is, valamit mégis elvárnak tőlünk. Mindenekelőtt hajlandóságot, odaszánást, mert jelen állapotunk telve van ellenkezéssel, ellenséges indulattal Isten iránt, s ezt Ő állapította meg rólunk. Márk 7, 20—23. Erről kár lenne vitatkozni vagy elmélkedni. — Adva van a kórházi beteg, aki mindent megkap, de elvárják, hogy az orvos és az ápoló utasításait betartsa, és a kiadagolt gyógyszert a megadott időpontban bevegye. A szanatóriumi rendtartás ennél is szigorúbb; ha valaki a házirendet megtagadja, azonnali hatállyal elbocsátható. Ilyet is láttam egyszer Visegrádon. Nagyon logikus az Isten tanácsa; mindjárt a keresztség ismertetésének folytatásaként mondja, ha volt képességetek arra, hogy a ti cselekvőképességeketek odaszánjátok a gonoszra, akkor bizonyosan képesek lesztek arra is, hogy a jó-ra odaszánjátok a ti tagjaitokat. Róma 6, 13. Az igaz, hogy az ember megigazul — igazzá tételik — az Ő Hite által a törvénynek a cselekedetei nélkül, de ha egyszer megigazított, ha hit által meggyógyul, akkor elvárják tőle a hitnek a cselekedeteit. Ehhez Isten nemcsak tanácsot ad, hanem meg is tanít mindenre, sőt az erőt, képességet is megadja ehhez. Nem véletlen az, hogy a keresztség szereztetési ígéje azzal kezdődik: Nekem adatott minden hatalom, erő, képesség égen és földön.

Tehát bátran indulhattok, mert én meg tudom adni a végrehajtáshoz az erőt is. Mindenről gondoskodom, amire szükségetek lesz: ne vigyetek se táskát, se erszényt vagy bármiféle támaszt (pálcat).

A tanítvány nem iskolai tanuló, hanem a Mester követője. Nem paragrafusokat tanulnak, hanem a Mester szellemét, gondolkodásmódját veszik be. Tanulni lehet Tőle szelídlélküiséget és szívbeli alázatot, és amint szenvedések árán megtanulta az engedelmisséget, ezt megtanulhatjuk mi is Tőle. Ő sohasem alkotott szabályokat, hanem példát adott. A bemelegítés, a keresztség nem a meghalással kezdődött, hanem tanítással. — Hasonlattal élve nem úgy tanít énekelni, hogy a kottaszabályzatot, meg a ritmus szabályait tanítja, hanem

helyreállítja a zenei hallást, abszolút halást épít be az ember fülébe és beleadja a tökéletes ritmusérzékét a szívbe. Ha ez hiányzik, akkor hiába van fülkagylója, zeneileg nem fog hallani. Az Ő törvénye beépíti a szívbe a tökéletes ritmust, — pl. a hetes ritmus a magban, tojásban, — s az Ő életmód-folytatásának lágy szelid dallamát is beépíti. Ez az az új ének, amiről több zsoltár szól. „Azután kiemelt engem az én vergődő fáradozásomnak a mély ingoványából, a levertségnek az iszapos sarából, s a Kősziklára állította az én lábaimat, s határozott egyenes irányt adott az én lépteimnek. (V. Mózs. 32, 3—4.) — és új éneket adott az én számba, elindított bennem egy egészen új életmód-folytatást, a mi Istenünknek magasztalását, a sok és jó gyümölcsöt termő életmódot; ezt sokan meg fogják látni, felfigyelnek majd erre és ennek alapján majd fontolóra veszik a maguk ügyét és Istennél keresnek majd menedéket.” Zsolt. 40, 3—4.

Ennek az új életmód-folytatásnak, tehát az új éneknek megvan a ritmusa, ami a szívbe írott törvény; dallamát az evangélium adja. —

Egészen természetes, hogy ennek a szellemiségnek az árnyékvilágban való megjelenése is tükrözi a lényegét a valóságot pl. egy zeneszerző csak olyan dallamokat komponálhat, amilyen az ő bensője, szellemisége. Az evangélikus korálok, zeneművek egészen magas, fenséges lelkületet tükröznek. Igaz, mi ezt nem is tudjuk elbírálni, csak néhány szakértő megjegyzéseiből alkothatunk magunknak fogalmat. Jehudi Menuchin „A népek zenéje” c. könyvében írja, hogy nagyon szép a klasszikus zene, de Bach muzsikája az mennyei zene; nem véletlen, hogy Bach 24. hangnemben komponál, hisz a mennynek a vénei huszonnégyesek. — Báró Podmanitzky Pál egykori professzorunk azért tanult meg szlovákul, hogy a Transzsciusz énekeskönyvet olvashassa, ami szerinte az evangélikus énekirodalomnak egyedülálló, felmérhetetlen kincse, mert az evangéliumot énekli. Ez persze nem jelenti azt, hogy másutt nincsenek ilyen kincsek. — Ezt a kis kitérőt az új énekkel kapcsolatban most csak azért tettük, hogy érzékeltesük az új ének valóságát, hiszen a mennyben is ezt „éneklik”, a Mózes énekét, vagyis a Bárány énekét. Jel. 15, 3. Ott is ugyanaz az törvény és ugyanaz az evangélium. — Természetesen életmód-folytatásról van szó, amit az Írás ének-nek nevez.

A János keresztsége.

VÍZKERESZTSÉG

Csel. 19, 3—4.

A keresztség nem kezdődik azzal, hogy valaki a Mesterrel együtt felmegy Jeruzsálembe, hogy vele együtt meghaljon, hanem ezt előkészíti Isten a szívekben. Minden kijelentés csak üres frázis, ha nem alapszik ez személyes megtapasztaláson. Pl. mindenki tudja, hogy van bűn, sőt, hogy volt bűneset; de hát erről én nem tehetek, ez már így van; elvégre azt mondják, hogy mindenki bűnös, talán még én is. De ez csak akkor mond valamit, ha a magamét érzem. Az érzésvilágban indul ez el. Az érzelmi tények a léleknek, a psychének a megnyilvánulásai. A Szentírás nyelve a lelki világot „víz”-nek nevezi. I. Ján. 5, 6—8. Ennek részletezésébe most nem kezdünk bele. — (Mennyezet feletti és mennyezet alatti vizek.). Most arra irányítjuk figyelmünket, hogy a keresztség, a be-merítetés ténye hogyan indul el. Annyit már tudunk, hogy ez a vízkeresztséggel indul és itt ügyeljünk arra, hogy nem a H₂O víz a lényeg, hanem a lelki világnak az érintése. Maga az Atya készít elő mindent. Jó előre felkészített egy útegyengetőt. Az Ótestamentum ezzel fejeződik be, hogy az Úr küldi az ő követét: „És lásd én elküldöm majd néktek Illést a prófétát, mielőtt eljön az Úrnak nagy napja és megjelenne a mi megsegítésünkre, aki majd rendbehozza az eredeti állapotot, az Atyának a szívét a fia iránt, v. i. az Atyának a fia iránti vágyódását, vonzalmát, és az embernek hajlandóságát a felebarátja iránt; nem megyek ellene és nem verem meg végkép a földet.” — Mal. 4, 5—6. (3, 23—24.).

Ez az útegyengető Keresztelő János volt, aki nem más, mint Illés. Ezt maga a Messiás jelentette ki: „És ha be akartátok venni, Illés ő, aki eljövendő volt.” Ezt bizony félreértették sokan, mert reinkarnációra gondoltak, ami azt jelenti, hogy halálunk után még egyszer, vagy többször is ide, ebbe a földi életbe vissza lehet térni.

Istennél elvégzett, elhatározott tény, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután az ítélet. Zsid. 9, 27. — Illés itt nem halt meg, hanem úgy vitetett fel szellemi erők által 2 Kir. 2, 11. Ahogy pl. Filepet is elvitte a Szellem Azotusba.

Illésnek nem volt temetése, nem halt meg, de amikor felkészítetten eljött és hivatását betöltötte, akkor a végén fejét vették.

Nézzük hát miben is állt az ütegyengetés? Hirdette a megbánás keresztségét: „Térjete meg! Bánjátok meg és jussatok más belátásra.” — Ez a Judea pusztájában történhetett csak meg, v. i. olyan állapotban, amikor nagyon hiányzott a szívekből az élő Isten. Jeruzsálemből (Hierosolüma) Judeából és a Jordán környékéről jöttek ki, mert nem tudta a pusztába kimenő emberek éhezését, szomjúságát kielégíteni a Hierosolümában, Judeában és a Jordán környékén elterült látszat-vallásosság. Felébredt szívükben egy erős ige-éhség (sáska-étvágy) és vágyódtak az ég harmatából származó” erdei mézre. „Így kerültek bele az Atya vonzásába, amiről Malakiás szólt.

Hogy is kerültek ezek az emberek ide, hogy jutottak odáig, hogy megéreztek szívükben az „Istenhiányt”. Egyszerűen úgy, hogy az Atya vonzása megérintette őket, ahogy ezt az imént a malakiási igében olvastuk. — Az Atyának a vágyakozása megérintette a lelküket és ez a vágyakozás felébresztette bensejükben az Isten iránti vágyódást. Megvan az ember szíve mélyén a honvágy az Atyai ház iránt, s a vágyódás az Atya iránt. Amikor ez a vágy felébred és megindul, ez éppen olyan csodálatos, mint amikor az élettelennek látszó tojásban a meleg hatására megindul az élet lüktetése. Nem is emlékezünk talán arra, hogy mi érintett meg, ami elindította bennünk ezt a vágyat. Többektől hallottam amikor a saját ébredésükről beszéltek, hogy a nagymamára hivatkoznak, akinek a szelíd, jóságos életmódja indított el valamit a szívükben, vagy az édesanyjuk csendes, féltő szeretete, ahogy az első imádságra tanított: Én Istenem, jó Istenem, becsukódik már a szemem... és az esti csókjában érezhettük a mennyei Atya leheletszerű ölelését. Erre emlékezteti Pál apostol Timótheust, hogy neki is volt egy nagyanyja Lois (jelentése jóra való vágyakozás) és édesanyja Eüniké (jó-nak a győzelme) akik képmutatás nélküli hitben éltek, — őrizze meg szívében ezt a kincset. 2. Tim. 1, 5. — Itt kezdődött már a bemerítettetés az Isten szeretetébe, az Atyának a nevébe. — Az Atya ezt jutattja eszünkbe: „Nyilvánvalóan láthatóvá, érthetővé lettem, megismertettem magamat azokkal, akik még nem is kérdezősködtek utánam; megtaláltattam magamat azokkal, akik nem is kerestek engem. Azt mondtam a népnek, amely nem hívta segítségül az én nevemet: egész nap kitártam karomat a nép felé (az én

népem felé), amely hitetlenkedett, és ellenkezett; szembe-
szálltak velem, akik nem jó úton jártak, hanem az ő bűneik-
nek a nyomát követték.” Ézs. 65, 1—2. És ezeket a közönyös,
sőt Isten iránt ellenséges szíveket egyszer megéri az Atya
és felébreszti bennük a vágyat Isten iránt. Ez a Csodálatosnak
a műve és ilyenkor nemcsak a nagy hiányérzet lép fel, — a
lelki szegénység — hanem a megbánással együtt jelentkezik
az ige-éhség — éheznek és szomjúhozják az igazságosságot. —
Kezd ébredni a félholt, a „halottak hallják az Isten Fiának
a hangját s akik engedelmesen ráhallgatnak, azok élni fog-
nak.” Ján. 5. 25. Amikor először érint meg az ige, ez a leg-
boldogabb időszak. Nem véletlenül kezdődik ezzel az Zsoltárok
könyve: „Boldog ember, igazi férfi az, aki nem járt az isten-
telenek tanácsa szerint, életmód folytatásában nem az elve-
temült istentelenségtől indítva vett irányt, aki nem ren-
dezkedett be a bűnösök útján, vagyis nem a bűnözés szem-
pontjából mérlegelte dolgait és nem ült be a csúfolódók
székébe.” Zsolt. 1, 1.

TV-ben láttam bibliai témájú filmen Keresztelő Jánost,
amint harsány hangon a hallgatók fejéhez vagdossa bűneiket;
ezt így képzelte el az ember, az író, a rendező, de még a
nézők is.

Isten igéje egészen mást mond: Hirdette az atyai szív
vagyódását a fiak iránt; s amikor ez a forró szeretet megéri
az ember szívét, az megindítja benne a honvágyat, a megbá-
nást. Talán jobban megértjük ezt egy megtörtént esetről. Egy
fiú megsértődve elhagyta a szülői házat és ismeretlen helyre
költözött. Keményen ellenállt az időnként felébredő honvágy-
nak, de amikor meghallotta, hogy az édesanyját a bánat
emészti, sokat sír a fia után — ezt már nem bírta ki, haza-
ment. — Hát a mennyei Atyának a vagyódó szeretetét sem
lehet kibírni. Ezt a forró atyai szeretetet hirdette, sugározta
Keresztelő János, és ez érintette meg a szíveket. Ezért mentek
ki sokan Keresztelőhöz bűneikről vallást téve. Ismerjük az
éneket: Imádom azt a nagy szerelmet, Jézusban mely felém
hajolt... Belémerülök mit se kérve, az Őr szerelme tenge-
rébe. —

Ezzel kezdődik a bemelegítés az Atyának a nevébe, és
ezt nem lehet semmilyen formassággal pótolni. És ennek a
megbánásnak megvan a próbája is: Teremjetek azért (tehát
ennek következményeként) a megbánáshoz méltó gyümölcsö-
ket és ne mondogassatok magatokban: Ábrahám a mi Atyánk!
Lk. 3, 8. Igen nagy a kísértés, amikor kezdődik a bemelegítés

az Atyának a nevébe, rögtön ott terem az ördög a Judea pusztájában és gratulál: No látod, te most már megtértél, te már Ábrahám fia vagy... Pedig még arról szó sem volt eddig, hogy milyen módon szeretett az Isten, és a megbánás hová fog még elvezetni. —

Hogy milyen módon szerette Isten a világot, az elveszett embert, azt fel sem tudjuk fogni. Ez minden értelmet felülhalad, olyan fej nincsen amelyik ezt fel tudná fogni; hogy valaki odaadja az egyetlen fiát mások érdekében, sőt az ellenségeinek az érdekében, ez kizárt dolog, ez felfoghatatlan. Pedig ilyen az Atyának a szeretete. Ezt Keresztelő János sem tudta felfogni értelemmel, mert ezt csak a szívnek a felfogókészsége tudja megérezni.

Ezért kellett Keresztelő Jánosnak is leadnia a fejét: „Bizodalmad legyen teljes szíveddel az Istenben, a magad bölcsességével pedig ne vezesd félre magad.” Péld 3, 5. Amikor látjuk, hogy röviddel a fejevétele után a megdicsőülés hegyén megbeszélést folytat az Úr Keresztelő Jánossal, Mózes-sel és megbeszéltek, hogy az Úr életét adja minden elveszett emberért; arról beszéltek, hogy az Úr a te életre jutásodért kedves olvasó, kifizeti a váltságdíjat. — A mennyből egy hang hallatszott: Ez az én szeretett Fiam, Őt hallgassátok. Luk. 9, 28—35. Tőlünk csak annyit kér és vár az Isten: Bánjátok meg! Forduljatok meg! És az ezer oldalnyi meggyőző kijelentés, történet után csak annyi az ember felelete: Ugyan milyen tekintetben forduljunk meg? Miből térjünk meg? Mal. 3, 7.

Ekkora közöny!

De az utolsó idők embere még érzéketlenebb önmagával szemben. A tanítványok elalusznek a megdicsőülés hegyén, a többiek pedig alusszák a közönynek álmát, amit semmiféle figyelmeztetés, sem az erőteljes jelzések nem képesek felébreszteni: „és nem vesznek észre semmit.”

Ma is van megtérés, van bemeéítetés, de ebből teljesen hiányzik a megbánás valósága. Ez lehetetlenség is, hiszen az utolsó idők álkeresztény hitvallása: én nem vétkezem, az ősszülők követték el a bűnt, így hát nekem nincs is mit megbánnom. Ez a teljes felelőtlenség, az álkereszténység egyik tartópillére, a másik pedig az, hogy az embernek nincs is harmadik alkotóeleme; a sárkány elviszi a harmadik oldalt (a tritont). Jel. 12, 4. Ez a harmadik oldal, ez az örökkévaló szellem, ez maga az ember. Ez lenne képes a megbánásra, de

ezt eleve kizárják a „lét”-ből. Pedig Isten ezt hangsúlyozza: szíveteket szaggassátok meg, szívetek szerint bánjátok meg. De odáig nem jutnak el, hogy „én mit cselekedtem! Én mit követtem el!...” amint a Jer. 8, 6-ban olvassuk: senki sincs, aki megbánja az ő gonoszságát...”

Menjetek el...

Ha azonban mégis felébred egy néhány ember, ha megérinti valami a szívünket, ha valóban más életmódot akarnak folytatni, akkor úgy érzik, el kell onnan menni ahol eddig voltak. Ehhez hamarosan pontos útmutatást kapnak a sátántól, mert azt tudnunk kell, hogy a Judea pusztájában a sátán is megjelenik. Amíg az ember alszik, addig az ördögök is nyugodtan vannak, de mihelyt az ember a szemét kinyitja, ha kezd felocsudni, akkor nagyon aktívak lesznek, 2. Tim. 2, 26. Rögtön adják a jó tanácsot. Isten is jóelőre adja a tanácsot. Mielőtt még a keresztségről szólna, már a bevezetőben rámutat arra, hogy „folyamatosan menjetek el e széles világba és hirdessétek az evangéliumot az egész kitelepitettségnek.” Márk. 16, 15. Az ördög mindig tud valami jobbat, ami ugyan ellenkezik az Isten akaratával, de látszólag sokkal előnyösebb az ember számára. Az ördög bebeszéli, hogy most már hívő emberek vagytok, ti már megtértetek, hát mi keresnivalótok van néktek a halott szervezetben, annyi hitetlen ember között. Ne menjetek ezekhez; ezekkel nem lehet semmit sem kezdeni. Különüljetek el ezektől!

Tegyük fel, hogy tényleg hívő, hitben élő emberekről van szó. Hát akkor a kovásznak a szerepét kellene betölteniök, életmódfolytatásukkal, és ezt tudja kisiklatni a pokol az elkülönüléssel. Első pillanatra ez nagyszerű helyzet; csupa boldog „hívő” ember van együtt. — Az Isten viszont kovászt akart behelyezni az „élettelen” lisztbe. Ennek az a rendje, hogy mindenek előtt a kovászt, tehát az életet hordozó magot vételezni kell felülről és pedig folyamatosan, állandóan; ugyanis az asszony „vévén” a kovászt. Azt tudnunk kell, hogy nekünk nincsen önmagunkban életünk, mi nem tudunk életet adni, De az Atyának van élete önmagában, és adta a Fiúnak is, hogy legyen élete önmagában.

Az Ige által adja az életerőt, hogy ezzel az embert is feltöltse. Feltétlenül el kell most olvasnunk a Ján. 5, 19—26.-t. Az emberen át kell ennek áramlani, mint élő víznek. Ezt az áthatást a kovász példázatával érteti meg velünk. Ha mármost a kovász önmagát elszigeteli akkor hamarosan megposhad. Sajnos ez minden esetben bekövetkezett, ami abból is eredt, hogy már az indulásnál sokkal többet képzelnek magukról, mint ami a valóság. Ha pl. valakit megérintett egy érzelmi

hullám, az már kész mennyei lénynek képzeletét és csendesen lenézi a „hitetlen” tömeget, akik még nem ismerik az igazságot. A kovász törvénye, hogy azt bele kell rejtetni a három mérce lisztbe, és az észrevétlenül, rejtetten végzi el a munkáját; tehát feltűnésmentesen, nem kell állandóan hangoztatni, hogy „amikor én megtértem” — azóta milyen más lettem! stb. Sokkal jobb, hogy „az emberek lássák meg a ti minden jó adottsággal teljes cselekvéseket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat! Máté 5, 16. Már említettük, hogy a jeruzsálemi első keresztlényeket elűldözték idegen országokba, és ott az idegenek észrevették, hogy ezek különböznek az átlagtól és így nevezték el őket először Antiochiában megbízhatóknak, krésztjánosnak. A tanítványok ismertetőjele, „ha egymást szeretni fogjátok.” Ehelyett találunk mindig apró formai eltéréseket, amelyek áthághatatlan válaszfalakat képeznek. Úgy elzárkóznak egymástól az egyes csoportok, hogy egymással szóba sem állnak. Ján. 4, 9. Ezek a válaszfalak mindig tévedésen, félreértésen alapszanak. Nem veszik a fáradságot, hogy az eredeti szöveget elolvassák. Pl. Préd. 1, 4.-ben: „a föld megmarad mindörökké.” Ebből azt következtették, hogy ez a mi földünk örökkévaló; pedig itt arról van szó, hogy a föld önmagában mindig föld marad, önmagában nem képes megváltozni, mássá lenni; csak ha mag kerül bele, az tud újat kihozni a földből. — Hatalmas kijelentés ez a „földember”, az Ádám részére. — Ezek után térjünk vissza Keresztelő Jánoshoz, akinek feladata, hogy elkezdje a helyreállítás művét.

Gyökerez helyreállítás

Amikor arról olvasunk, hogy a fejsze a fák gyökerére vettették, ez már arra utal, hogy gyökerez bajról van szó, tehát, nekünk vissza kell mennünk a gyökérig, az alapokig, ahol a mi bajunk elkezdődött. Rövid mondatok, szűkszavú kijelentése igen sokat mond el nekünk. Amikor Isten a teremtés művét befejezte, minden igen jó volt, minden „fa” a maga helyén és mind megtermette a maga gyümölcsét. A kert közepén ott volt az Élet fája. Tudjuk, hogy ez személy, akiről a Ján. 1, 4. kijelenti: „Öbenne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága. „A „fák” is személyek, emberek, akikben lakozott a Teremtő maga: Isten az embert lakásul teremtette. Ezs. 45, 18. Az Úr maga jelentette a jó indítóerőt az ember szívében és általa csak jó-t, jó gyümölcsöt tudott teremni. Minden Őbelőle indult ki, és Őáltala ment végbe és minden Őbelé tért vissza, — az emberben is — ezért lehetett az ember cselekedete, gyümölcse is jó. Ez azért volt lehetséges, mert az emberben benne volt, benne lakozott a Mag, az indítóerő, Róma 11, 36.

Amikor az ember tárgyalni kezdett az ördöggel és ezáltal a bizodalmas gyermeki viszonyt megrontotta, így veszítette el az ember a hatalmas indítóerőt, ami csak jóra adott indítást. Bejött a jó és gonosz és így került a sátán a középpontba, a szívbe, aki csak gonoszra tud indítani. Ez történt a bűnesetben. Bekövetkezett az, hogy az ember szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz. — I. Mózes 6, 5. — Isten Szellemé kiment az emberből. 3. vers. Ez nem egy véletlen, nem független tőlünk, azért az ember a felelős. mert ahol ördögökkel foytatnak tárgyalást, onnan az Úrnak Szellemé eltávozik. Ezt bizonyára nem kell részleteznünk, csupán azt kell tudomásul vennünk, hogy az ördöggel való tárgyalás alkalmával már úgy látta az ember, hogy a középpontban, a kert közepén a jó és gonosz tudásának a fája van. Az Úr pedig megállapította, hogy Őt kiszúrták. Ezt a kifejezést azért nem ismerjük, mert a fordításainkban ez úgy szerepel: általszegezték Őt. Jel. 1, 7.

Ezt a tényt a helyrehozás folyamán fogjuk jól és könnyen megérteni. A helyrehozatalt Keresztelő készítette elő, és az Úr maga végezte el. Persze a tanítványok egészen mást értettek ez alatt, amikor azt kérdezték, hogy mikor állítod

már helyre az uralmat? Csel. 1, 6. Ők a maguk uralmi mániájára gondoltak. Az Úr azonban, arra gondolt, hogy az ő uralma bennünk álljon helyre, ahogy ezt ki is fejezte: az Isten uralma tibennetek van.

Most az a kérdés; hogyan? Úgy hogy Ő maga, vagyis a Mag ismét bekerüljön a középpontba, a szívbe. Ez az oltás révén történik. Ismerjük az oltás-törvényt a fák révén. A vadalanyba be kell építeni a Magot, a nemes fának a magvát, ami, a rügyben adva van; vagy vesszőoltással ahol szintén a rügy a döntő tényező. A Szentírás az oltást azzal fejezi ki, hogy a középpontot behelyezi. Az alapszó a kentron = ösztöke, indítóerő, középpont. Latin — centrum. — Igéje az enkentridzó = beindít, beolt. Ha a szót elemezzük az arra mutat, hogy a kentront behelyezzük; ennek tartalma a Mag. Rá kell jönnünk arra, hogy vadalany állapotunkban képtelenek vagyunk néki szolgálni, mert bennünk nincsen semmi jó; viszont Ő azért jött, hogy Ő szolgáljon a sokaknak. Ő azzal szolgál, hogy a Magot adja, vagyis önmagát adja. Kentronnak, ösztökének nevezik azt a szűrő eszközt, amivel a bivalyokat serkentették. A Szentírásban azonban kentron az indítóerőt, a középpontot jelenti. — Az Úr Saulus-Pálnak, a kentront, az indítóerőt kínálta, ami belőle hiányzott és ami ellen rugódzott. Úgy vélte Pál, hogy elég lesz a farizeusi buzgóság és tanulság. Hála Istennek megtapasztalhatta a Krisztusban kapott erőt, amivel azután igen sokat tudott munkálkodni, többet mint a tizenegy. A teljesítmény itt nincs időhöz kötve, hiszen Pál a tizenegyedik órában érkező szőlőmunkás. Csel. 26, 14.

Kár volt olyan sokáig rugódogni a mennyei indítóerő, a kentron ellen. Az emberi vakbuzgóságban könnyen el lehet tévedni. Saulus is istenkáromló, az egyházat üldöző volt, részt vett az inkvizícióban, de Isten könyörült rajta, és behelyezte szívébe a régen „kiszúrt” kivetett középpontot és az Élet-fa a helyére került ismét: Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus. Bemerítettett az irgalmas Atya nevébe, aki a Krisztusban könyörült rajta.

Ezek után már megértjük azt is, mit jelent az „hogy kiszúrták a középpontból. Ezt az ekkentein ige fejezi ki. Az ex vagy ek mindig azt jelenti: ból-ből, kifelé; az ek-kentein = a kentront kiveti. Szótári jelentése = kiszúr, átszúr. — Ha magát a szót elemezzük az arra mutat, hogy a kentront az indítóerőt kiveti, kiszúrja. — Ezt csinálta a bűnbe esett ember és amikor felocsúdik az ördög csapdájából, akkor saját maga próbálja önmagát rendbehozni. Hát ez semmiképpen sem

magy önerőből, sőt félre kell tennünk a magunk erőlködését, hogy helyet adjunk Isten ereje beáramlásának. Így érthető, hogy amikor erőtelen vagyok, akkor vagyok erős.

Mi hiszünk abban, hogy Isten ereje mindent helyre tud állítani: „Én pedig azt mondom: Most fogtam hozzá, hogy előről kezdjek mindent, mert a Feleségesnek Jobbja mindent megváltoztathat, Ő képes mássá tenni.” Zsolt. 77, 11. Helyreállítja azokat, akik Őt kiszúrták, azokat is megbánásra indítja: „És kiöntöm a Dávid házára és Jerusalemlakóira a kegyelemnek s a könyörülő irgalomnak szellemét. És akkor majd rám tekintenek, észrevesznek engem azok, akik megtapostak engem és gyalázatosan elbántak velem és mellüket verve megbánásra jutnak, úgy bánkódnak majd felette, ahogy a forrón szeretett gyermeket siratják és olyan mély fájdalmat éreznek, ahogyan az elsőszülött elvesztése felett bánkódnak.” Zak. 12, 10. Ahol ez a mély megbánás felhasítja a kemény szívnek a kergét, ott lehet majd beépíteni az oltást, a Magot.

Az oltás bizony fájdalmas művelet. Erről szól a Római levél 11. fejezete. Pál is félt és itt sokan megtorpannak. Nézzük hát miért?

Egyszerűen azért, mert „farizeus írástudósok”, nagyon jó nevelésben, kitűnő képzésben részesültek; lehet, hogy egyszer megérintette a bensejüket valami, be is állottak nagy buzgósággal az Úrnak szolgálatába. Csak úgy lángol a lelkesedés, és akkor valaki megállít, hogy ez még nem a valóság, ebből még hiányzik a Mag. Ez bizony bántó, sőt fájdalmasan megálázó. Hát nem jó az én lényem?! Megvannak a mag-körüli dolgok, a Jézusról szóló szép bizonyágtételek, megható történetek, de ezek csak róla szólnak, Ő maga még nem jutott szóhoz, nem Ő maga adott hangot. Mindaz, ami a mag körül van, a szíromlevelek vagy csészelevelek egy ideig szükségesek, de a cséplésnél különválnak és akkor már polyva a neve. Erre figyelmeztet Keresztelő János, hogy az Úr a gabonáját, a magot betakarítja csűrbe, a polyvát megégeti. Máté 3, 12. Ezt akkor mondja, amikor a vízkeresztségről beszél; tehát feljebb kell lépni; az Úr tűzzel keresztel. Ezt a jól képzett és tanult farizeus meg írástudós nagyon nehezen veszi be. Elhisznek mindent, csak azt nem, hogy énrám is vonatkozik a „tűzkereszttség” szükségessége. Nem akarjuk felfogni és megérteni, hogy a jónak az indító-ereje hiányzik belőlünk, és enélkül minden igyekezetünk a nullával egyenlő. Fájó látni, hogy ezen a ponton éppen a legjobb „alapanyag” torpan meg: „És mikor ezt hallotta az egész nép és a vámszedők igazat adának

az Istennek megkeresztelkedvén a János keresztségével; a farizeusok pedig és a törvénytudók az Isten tanácsát önmagukra nézve megvetették, nem keresztelkedvén meg őtőlé." Lk. 7, 29—30. Jézussal is így történt: „Ettől fogva sokan visszavonulának az ő tanítványai közül és nem járnak vala többé övele.” Egyszerűen nem érzik, hogy mennyei Magra van szükségük, hogy a „jót” teremhessék. Szinte nem lehet nagyobb buzgóság, mint a farizeus buzgósága; Saulus Pál önmagáról vallja, hogy végsőkéig buzgó, törvénytisztelő farizeus volt.

Egyáltalán nem volt szüksége szűrő ösztökére; ő az oltás ellen, az indítóerő ellen rugódozott és ez a jól képzett, bibliaismerő ember nagy megkötözöttsége. Az nem baj, hogy jó az ismerete, az elméleti tudása, csak az a baj, hogy ezzel megelégszik, erre büszke és nem érzi hiányát az oltásnak. Olyan mint egy kitűnő motor, amelyben nincs szikra. Amikor Pál erről vall, rögtön hozzáteszi, hogy nagy kárt okozott neki, hogy nem fogadta be a Krisztus erejét. Fil. 3, 5—8. Tulajdonképpen a Mag-ot mellőzte. —

Isten előre jelzi, hogy a magot hordozó virág ideiglenes, de a mag, az Isten ígéje mindörökre megmarad. Egy ide vonatkozó idézet: „Egy hang megszólalt: Kiáltás! És én azt kérdeztem: Mit kiáltok? Minden hústest fű, és az embernek minden dicsősége olyan, mint a fűnek virága. Megszáradt a fű és a virág lehullott. A mi Istenünk beszéde azonban mindörökké megmaradt.” Ézs. 40, 6—8. Itt most az ige oldaláról világítja meg ugyanazt a tényt. Az a fontos, hogy Isten ígéje az emberbe maradandóan bekerüljön, mert ez a Mag. Az írástudós szinte immunissá, érzéketlenné teszi magát az Igével szemben ezáltal, hogy én mindezt úgyis tudom már, gyerekkoromtól fogva már ebben nőttem fel. S ha már elérte emberileg a „doktori” fokozatot, akkor szinte lehetetlen megközelíteni. Könnyebb bejutni helytartók, királyok fogadójába, mint egy jólképzett írástudós doktori mivoltába. És itt van az Isten különös csodája, hogy az ilyen beképzelt, elvadult szívet is meg tudja érinteni. Nézzük csak meg az ó-egyházi perikóparendet, mit is találunk ott?! Pünkösöd után, amikor a gyakorlati építés megindul, ott az első ember az Úr megszólít, gyógyít éppen egy farizeus; azután ha figyelemmel kísérjük ezt a rendet, állandóan találkozunk ezzel a jól képzett, írás-ismerő emberrel. A legjobb „vadalan”, telve feszülő erővel, buzgósággal, a szolgálatnak vágyával; csak az irányt nem találja, csak a mennyei indítóerőt nem ismeri.

S a könyörülő Atya megérinti ennek a Nikodémusnak a szívét és felébred benne egy égő vágy a mennyei Atya iránt: nagy hiányt érez szívében, valami hiányzik neki, Valaki hiányzik a szívéből; nem tud aludni. El kell mennie a Mesterhez, akiről már hallott. Nem félelemből megy éjszaka, nem bizonyult később sem gyávanak. A Mester is kapott jelzést a mennyből, — egy emberben megindult a megbánás keresztsége; ilyenkor mindig öröm van a mennyben, amikor egy embert megérint a saját bűne és megbánásra jut. A Mesterrel együtt még János is ébren van; ez végighallgatta a Nikodémussal folytatott beszélgetést és leírta a kapott csodálatos kijelentést. Szentháromság vasárnapjának ez az alapigéje, amely az ember hármasság felépítéséről szól. Ján. 3, 1—15. A képzett professzor, a doktori fokozat birtokában ezt nem tudja. Pedig az Írásnak szinte minden sora erről is beszél. Hányszor olvasta már: „Én vagyok Ábrahámnak, Izsáknak, Jákóbnak Istene.” Miért mondja az Úr a hármat?! — De nagy dolog, ha egy jól képzett írástudós eljut a megbánás keresztségébe! Azután folytatja a menetet, kiáll a Mester mellett. Ján. 7, 44—50. — Akkor van azonban nagy baj, ha a Mesternek tanítása, irgalma hiábavalóvá lesz; akkor lesz belőle bolond és vak farizeus, és a jó igyekezet képmutatásba fullad. Máté 23. rész erről szól, és ez nagyon szomorú fejezet. De ez sem vádaskodás, hanem mentő szándékkal való figyelmeztetés. Minket is figyelmeztet mindezekre. De nézzük a folytatást.

Legyetek az én tanítványaim!

Ján. 15, 8.

Ha ezt a címadó mondatot teljesen olvassuk, abból megérthetjük, hogy a tanítványi mivolt alapja a sok és jó gyümölcsnek a hozatala, vagyis cselekedjük meg mindezt, amit a Mester a maga példájával és igehirdetésével tanított. Szemeink előtt kétféle tanítvány van, mi legalább is így osztályozunk: vannak az egyszerű halászok, meg egy vámszedő, ezek a tanulatlanok, analfabéták és van néhány farizeusból lett tanítvány is, akik magas tanultsággal rendelkeznek.

A dolog azonban nem ilyen egyszerű; ez a két csoport nem válik el ennyire élesen. Ezek a nagyon együgyűnek vélt, tanulatlan halászok kitűnően tudnak görögül, a Zebedeus-fiak éppen úgy, mint Lévi. Ezek Bibliaolvasók voltak és pedig a görög szöveg alapján. A Mester idéz többször az Írásból és mindig a Septuagintát, vagyis a görög szöveget idézi, amit a tanítványai is értettek. Nem kell nagy tudomány ennek megállapítására, mert az egész világ tudja, hogy Máté vagy János, Jakab vagy Júdás nagyon pontosan írták görögül leveleiket, evangéliumi szövegeiket; nem tévesztették el az írásjeleket, iótát, pontocskát. De nálunk is megvolt annak a veszélye, hogy leragadnak a betűnél az ismeret gögijénél. Őket is többször kellett figyelmeztetni arra, ha a ti igazságosságotok nem magasabb rendű mint a farizeusoké, meg az írástudósoké, semmiképpen nem mehetek be a mennyeknek uralmába. — Ez a figyelmeztetés, hogy legyetek az *én* tanítványaim, nekik is szól, de nekünk is. — A farizeus — Nekodémus — eljutott odáig, hogy te Izrael tanítója vagy, közismerten magasszintű bibliai professzor, csak éppen az alapvető tényeket nem ismeri, hogy pl. az ember hármass felépítésű, és ez a bizonyos ügy ez mennyei ügy. De a farizeusnak is be kell állni a tanítványok közé. A 12. három évig volt a Mester mellett. A farizeusnak is le kellett csendesedni, kimenni az arabiai pusztába, és ott közvetlenül fentről venni. Neki is elmondta az Úr a mennyből a szereztetési ígéket, ő is megkapott mindent a Mestertől, mint a többi tanítvány. Nem volt elég az, amit az iskolában betű szerint megtanult, ő is a Jézus tanítványa lett. (Saul—Pál).

A tizeneggyel is beszélt, még a mennyből, a küldetést már a mennyből adta: elmenvén *azért* tehát az eddigiek alapján tegyetek tanítványokká minden népeket, merítsétek be őket az én tanításomba; de ti is olyan módon tanítsatok, ahogy én tanítottalak titeket. Az Ő tanítása a gyakorlati cselekvésben realizálódik. Ha valaki mindezt cselekszi és ilyen módon tanít, annak erős lesz a meghívása a mennyek uralmába, azzal szemben erőteljesen fog működésbe jönni a vonzóerő. — Mát. 5, 19.

Az Ő tanítása nemcsak egy ismeretbe vezet bele, hanem a gyakorlati életmódfolytatásba merít bele. Lényegében itt kezdődik a keresztség. —

Igy ezt a kifejezést nem lehet hallani a hétköznapi életben. Van ugyan egy ilyen katonai kifejezés; amikor először vesz részt a katona egy ütközetben, akkor mondják, hogy átesett a tűzkeresztségen. Használják más téren is ezt a kifejezést, de a keresztséggel kapcsolatban nem. Ez arra is mutat, hogy a keresztség belső valósága nem érdekel senkit, legfeljebb a jele, és óriásira nőtt a kérdés, kis víz vagy nagy víz-e a lényeg? De mivel a keresztséghez fűződik az örök megtartatás — Márk. 16, 16. — feltétlenül meg kell ismernünk ennek valóságát. A bejelentés, hogy „Aki utánam jön, az erősebb nálamnál... az bemejti majd titeket Szentlélekbe (Szellembe) vagyis tűzbe.” A tűz az energia állapota, tulajdona (ez nem oxidáció) tehát erő, ami tulajdonképpen az energia kisugárzása. Amikor az Úr bejelenti a Szellem (Szentlélek) megérkezését, az erőt jelenti... vételezni fogtok erőt, minekutána a Szentlélek eljő, folyamatosan áramlik reátok... Csel. 1, 8. Tehát az „erősebb” az a Szellem erejébe, tűzbe merít be titeket. És mivel maga az Úr jelenti előre a Szellem érkezését, hallgassuk meg Őt magát és ne azon induljunk el, amit ezzel kapcsolatban az emberek kiagyaltak. A köztudatban az a felfogás dominál, hogy a Szentlélek — ha egyáltalában van, — az valami rendkívüli és öntudaton kívüli állapotot hoz létre, és ha kell még az ekcémát is kigyógyítja. De ezzel a témával most nem foglalkozunk. — Maradunk a keresztség, a bemejtetés mellett, ... a Szentlélek nevébe, művébe. Kérdés, mit cselekszik a Szentlélek, mi az ő „neve”? Az Úr megmondja ezt érthetően: „Amikor az eljön, megfeddi a világot bűn, igazságosság és ítélet tekintetében. Ján. 16, 8. Egyelőre ezt kell közelebről megismernünk. Mit is ért feddés alatt?

Az eredeti szó jelentése elenchó = megszégyenít, gyaláz, korhol, rábizonyít, megcáfol; meggyőz, útbaigazít, rendreutasít, megvizsgál, vizsgáztat. — Mindez nagyon bántónak látszik. pedig ez csak a bűn diagnózisa. Az igaz, hogy fájdalmas és elszomorító, elkeserítő. De ha a Szentlélek (a Szellem) ezt nem bizonyítja ránk, mi önmagunktól soha az életben rá nem jönnénk és még az ítélet napján is azzal a mesével védekez-nénk, hogy én teljesen ártatlan vagyok, nem tehetek arról,

hogy az én ismeretlen összűleim valami rossz fát tettek a tűzre. — Gyakran lehet hallani ilyen kifakadást: Nem értem, hogy lehetett az Úristen ennyire igazságtalan, hogy két ember bűnéért embermilliókat sújt. Az eféle hazugság bizony nem megnyugtató. A valóság megismerése ugyan nagyon fájdalmas, de végül is megadja a kiutat, a megoldást. A Szentlélek (Szellem) mint Vigasztaló jön. Az Úr így jelenti be: „elküldöm hozzátok a Vigasztalót, aki azonban előbb megbánásba visz.” A szűgyen, a gyalázat felismerése az nem valami megszügyenítés, hanem önmagunkban a saját bajainkat szűgyeljük és ez hozza helyre a belső embernek az immunrendszerét. Ez fontos gyógy mód, elengedhetetlen; nekünk fel kell mennünk Jeruzsálembe és ott az Ember Fiával együtt szűgyent, gyalázatot szenvedni. Csak így lehet a bűntehertől szabadulni. Ha a szívbeli bánat, megszorodás, a szűgyen s a Vele együtt való meghalás elmarad, helyette csak egy pillanatnyi szánombánom után mindjárt egy vigasztalás következik, emberi részről való gyors megnyugtató, abból sajnos nem lesz tartós bemeztetés, nem lesz folyamatos megkereszteltetés. Hamarosan eloszlik a hangulat és jöhet utána még nagyobb közöny. A Ruotsalainen Pál nevéhez fűződő ébredésnek egészséges jellemvonása volt a mély megbánás, amit viszont nem lehet elmondani minden ébredési mozgalomról. — Az emberben megvan a hajlam arra, hogy kimagyarázza magát, nem vállalja a mag felelősségét, még ha rábizonyítják, akkor sem. Mindig marad valami mentség, legalább annyi, hogy azért nem egyedül vagyok a hibás. — De ezen a ponton is lehet segítséget kérni. Zst. 141, 4—5.

„Ne engedd szívemet gonosz beszédre hajlani, hogy már előre kivédjem bűneimet, bűnös mivoltomat ügyes kibeszéléssel, mentegetőzéssel, együtt azokkal az emberekkel, akik a törvényteleniséget cselekszik, sőt ellenkezőleg, soha többé ne vállalkoznak azoknak választottaival — a válogatott törvényszegőkkel egybehangzó, hozzájuk szabott életmódot. Az igazságos Isten majd tanít, nevel, vezet engem irgalmasságban és megvizsgál, leleplez, rábizonyít majd...” Ez az ótestamentumi idézet ugyanazt mondja, amit az Úr mond a Ján. 16, 8-ban.

Ha már sikerült eljutni oda, hogy igenis fennáll a bűn terhe, akkor súlyosodik azzal, hogy nem akarunk hinni a kiútban. Isten mindent megadott, hogy aki csak hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Ez a csodálatos kijelentés viszont azzal folytatódik, hogy aki nem hisz, máris

elkárhozott, mivelhogy nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében. Ez az Isten elleni súlyos véték, ami már nem bocsátható meg: Isten Szentlelke kimunkálta a „szükséges dolgot” és ha ezt is elutasítjuk, az már nem bocsátható meg. Így is van megírva: Minden bűn megbocsáttatik, de aki a Szentlélek ellen vétkezik, az már nem bocsátható meg.

Isten megadta a kiutat, de az emberek önmaguknak kiagtaltak saját kiutakat. Préd. 7, 29.

A kiúttal kapcsolatban egy rövid kitérőt kell tennünk. A Szentírásban gyakran olvassuk az „út” kifejezést, ami azonban kiutat is jelent. Ilyen elnevezéssel is olvasható: ex-hodos vagy diexhodos; a jelentése kimenetel, kiút; tőkéletes megmagyarázás, részletes leírás. — Csak két esetet említünk ezzel kapcsolatban; egyik a Mózes II. könyvének az elnevezése: Ex-hodos, amit latinosan használnak és az Exodus könyvről beszélnek. A másik figyelemre méltó eset a Zsolt. 1, 3. Az igaz ember „olyan lesz, mint a vizek áramlása mellé ültetett fa — ahol a jó megoldás, a helyes kiút, van, — amely megadja majd az ő gyümölcsét a maga idején...” —

A Szentlélek (Szellem) másik rávilágítása, hogy rámutat a mi egyéni igazságosságunk nagyon gyenge minőségére. Ezt emberi tanácsokkal nem lehet megértetni. De ha a Szellem rávezet, akkor felismerjük a valóságot. A mennyei Atya jól látja minden megnyilvánulásunkat, ismeri gondolatvilágunkat, szívünket. Ő állapítja meg rólunk az Ézs. 64, 4-ben: Eltévedtünk, és mi mindnyájan olyanokká lettünk mint a tisztátalanok és minden igazságosságunk, mint a fertőzött ruha. Tanítványainak mondja az Úr: Ha a ti igazságosságotok nem több, ha nem magasabbrendű, mint a farizeusoké, nem mehettek be a mennyeknek országába. Nem kell lebecsülnünk a farizeus odaszánását, buzgóságát, hithűségét, csakhogy ez nagyon is emberi síkon mozgott. Végeredményben Keresztelő Jánosról maga az Úr állapítja meg, hogy az aszszonytól születettek között nem volt külön nálánál, de a mennyek országának mértékét nem ütötte meg. — Az Úr nem tartja érvénytelennek ami megmondatott a régieknek; ma is igaz az, hogy „nem fogsz ölni”, de az Ő uralmában ez már sokkal magasabban érvényesül. Azért küldi el a Szellemet, hogy bevezessen minket is ebbe a magasabb világba. Ezt nem iskolai oktatással végzi, hanem a fiúságba vezérel be: akiket az Isten Szelleme vezérel, azok Istennek fiai. Erre mutat az Úr a Ján. 16, 10-ben: Igazságosság tekintetében, hogy én az én Atyámhoz megyek, tehát az Atya és fiú szoros kapcsolata

áll helyre. Ebben a kapcsolatban minden az Atyából indul ki, aki az egyedüli jó a világmindenségben. Ami és aki Ötöle, Öbelöle származik az jó és ami rajta kívül létezik az mind gonosz. A mi igazságosságunk is csak akkor lehet jó, valóságos, ha az Atyából indul ki. — Csak néhány mondatra emlékezzünk: A Fiú semmit sem cselekszik önmagától, csak amit az Atyától látoft és hallott, azt cselekszi és azt mondja; ezért minden Ő útja igaz és tökéletes.

Csak egy példát a segítőkészségre vonatkozólag, ami az „én pedig azt mondom” rovatba tartozik: Adjatok kölcsönt, semmit el nem várván (vissza nem várván). Itt nem arról van szó, hogy a kölcsönt nem kell visszafizetni, hanem elvárásokat nem illik hozzáfűzni.

Ha pl. a gyermektelen Saroglya Pétörék egyszer egy kölcsönrel kisegítették a nyolcgyermekes sógort, akkor egy életen át emlegetni fogják, hogy ezeket a kódisokat is mi segítettük és most felénk se néznek stb. Ez nem az a jóillat, ami betölthetné a házat. — Ezért vezet a Szellem az Atyához, hogy belőle a jót kaphassuk. — De nézzük az ellenpéldát is. Többször előfordult már, hogy egy „vastag” borítékot adott át valaki nekem azzal, hogy továbbítsam a szorult helyzetben lévő „sógor”-nak; nem kell nekik tudni, hogy kitől kapták, mert akkor lekötve éreznék magukat. Persze ehhez nem feltétlenül szükséges a Szentlélek sugallata, elég ha egy fair (tisztességes, méltányos, őszinte), gondolkodásmód van. — És ebben öröm is van. —

Amiből — legyen az munka vagy segítőkészség — hiányzik az öröm, onnan hiányzik az Isten Szelleme is. Ha pedig örömré, boldogságra vágyódunk, akkor azt csak ott kereshetjük, ahol ez van, a boldog Istennél. I. Tim. 1, 11. Az igazságosság már akkor is boldoggá tesz, ha éhezik és szomjúhozzák, de akkor is boldoggá tesz, ha ennek érdekében szenvedni lehet. I. Pét. 3, 14. Nem a szenvedés tesz boldoggá, hanem az a tudat, hogy kapcsolatom van az Atyával. S ha erre vágyom, akkor ezt kérhetem: Taníts meg engem a te akaratodnak cselekvésére, mert Te vagy az én Istenem; a te jó Szellemed mutasson nekem utat az egyenes földön, mutasd meg nékem az egyenes utat. Zsolt. 143, 10. Add meg nékem újra a te szabadításodnak, megtartásodnak örömét s az egyetlen Tanácsadóhoz méltó szellemmel, a szolgálatra készséges, engedelmes szellemmel erősítsél, szilárdítsál meg engemet. Zsolt. 51, 14. Azért állítja helyre az Atyának kapcsolatát a fiával, hogy minden jó áradhasson az Atyából a fiába. — Mal. 4, 6.

A harmadik lépés amit a Szellem elvégez az ítélet-nek a helyreállítása. — Ennek az ad alapot, hogy az e világ fejedelme elítéltetett már. Ez a „kikapcsolás”, félretevés már a régmúlt-ban megtörtént.

Amennyire feltolta magát egykor a kígyó, hogy Istennek minden művébe bele akart szólni, annyira nem lehet már szava. Mi már tudjuk, hogy milyen súlyosan becsapott, megcsalt egykor, még az Édenben éspedig úgy, hogy összekeverte a jót meg a gonoszt és megetette velünk azt a halálos mérget. Mi az ördög kínálatát jónak, kedvesnek, kíváncsnak láttuk. I. Móz. 3, 6. Isten figyelmeztetett minket, hogy meg ne egyétek ennek a kevertségnek a kínálatát, mert abba belehaltok. Nem hittek az Ūrnak, bekövetkezett a halál. Pál apostol nagyon jól emlékszik erre a tényre, mert Isten (Szellem) Szentlelke az emlékezés fonalán visszavezette őt a bűnesetig és ezt meg is írta a Római levélben: mi a kívánságot sem tudjuk meglátni a maga veszedelmes voltában, halálos mivoltában... de felszínre került a bennem szunnyadó sokféle kívánság... a bűn kicsalta belőlem azt, ami eddig rejtve volt bennem... és ezáltal megölt engem. Érthetően írja: én pedig meghaltam... 7, 4—13. Többször el kell olvasnunk ezt a szakaszt, hogy teljesen megértsük. Ez egyéni ügy; egyesszám elsőszemélyben írja le Pál a visszaemlékezését. Az Ūr pedig mindenkit felszólít: Emlékezzél azért arra, honnét estél ki, és térj meg és az előbbi cselekedeteket cselekedd. Jel. 2, 5. Isten arra is figyelmeztet, hogy a jelenben, tehát a földi létben ismét megvan a veszélye annak, hogy a régi kígyó, az ördög újra megcsaljon: Ha majd látjátok a pusztasággá tevésnek az útálatosságát — melyről Dániel próféta szökölt — ott állani a szent helyen — aki újra felismeri, az vegye fontolóra, jól gondolja meg. Máté 24, 15. — A mostani csalása megint a felelőtlenségre épül. A sátáni csalásnak két alappillére: a felelőtlenség és a mulandókra, földiekre való építés. Tehát első, hogy én nem vétkeztem, az őszülők tehetnek erről, a második az, hogy bennünk nincs örökkévaló szellem, mi kettős lények vagyunk. Erről már bővebben írtunk. most nem ismételjük ezt.

Isten Szellemé megtanít mindket arra, hogy tudjuk megítélni, mi származik a kígyótól, és mi a felülről való; tudjunk különbséget tenni jobb és balkéz között. Tehát tanuljuk meg ezt a szétválasztást, v. i. az ítélettételt, a dolgok helyes megítélését. —

Ismerjük ennek alaptörvényét a Ján. 7, 17-et. Most pedig ismerjük meg magát a fogalmat. Krízis = elválasztás, szétvá-

lasztás, megkülönböztetés, megítélés, vizsgálat, ítélőképesség. Ez romlott meg az emberben; Babilonban (Ninive) nem tudnak különbséget tenni jobb és bal kéz között és a barom is sok. (Sok a kettős ember, akiből hiányzik a harmadik rész, a szellem.) — Jón. 4, 11.

Az Úr megtanít bennünket a helyes szétválasztásra. A törvény is megtanít erre, s ha a törvényt ismerjük, ha figyelembe vesszük, hogy mit mond a törvény, akkor elválnak a vizek a vizektől. Mózes kezében nem varázsvessző van, hanem az ítélő bíró pálcája; ha ezt a vizek fölé helyezzük, ha ez lesz az irányadó mérték, akkor jön a szél (a Szellem) és elválasztja a vizeket félreérthetetlenül, áthághatatlanul; a vizek pedig köfal gyanánt valának nekik jobb kezük és bal kezük felől. 2. Móz. 14, 22. Hogy egy ügy tiszta legyen, ahogy héberül mondják: kóser legyen, az a legcsekélyebb inkorrekttséget sem tűri. — Eppen az az ördögi, hogy a jóba egy minimális tisztátalant kevernek bele, és ez a veszélyes. Pl. egy dobostortához igen csekély ciánkálit kell keverni, hogy halálos méreggé legyen. Isten Szentlelke erőteljesen rávilágít minden tényre, minden gondolatra, és élesen elválasztja a jót a gonosztól, a jobb és a bal kéz dolgait. A végítéletben is ez történik: a juhokat jobb keze felől, a bakkecskéket pedig bal keze felől állítja. Máté 25, 33. De ezt a szétválasztást már az első lépésnél is megteszi. Ábrahám volt az első, akit kihívott Babilonból és ennek még körülméletlen korában megmutatta, hogy a szétválasztást a „tűz” elvégzi. Az I. Móz. 15, 7—17. szól erről; Ábrám Isten tanácsára három áldozati állatot — 3 éves üsző, kecske, kos — kettéhasít és a két felet egymással szemben, szembeállóan helyezi el; ez arra mutat, hogy ezek ellentétesek, összeférhetlenségben vannak. Tehát a jót meg a gonoszt soha nem lehet kompromisszumba hozni; nem jöhet létre egyezség a Krisztus és a Béliál között. — A két ellentétet a tűz választja el: „És amikor a nap lement, felcsapott egy tisztán világító láng, s lásd ott volt egy füstös kenyérsütő edény és tüzes fáklýák, és ezek átmentek a kettéhasított darabok kellős közepén.

Tehát pontosan a közép vonalon. — 17. v. Ábrám megértette ezt a jelbeszédet és magáévá tette és ezért kötött vele Isten szövetséget. Ez a szétválasztás, megítélés a pünkösdben teljesedett be. Az I. Kor. 6, 9—11. is arra utal, hogy minden gonoszságtól megmosattatok, megszenteltettetek, megigazítottatok a Jézus nevében a mi Istenünk Szelleme által. Helyrehozta az ítélőképességet, az engedelmességet s ezáltal a szívben működő törvényes rendet, aminek a végrehajtása az igazságosság.

Ezt érdemes megtanulni, sőt kell, mert az örökkévaló világban igazságosság lakozik. Oda csak ebben a fehér ruhában lehet bemenni, mert a fehér gyolcs a szenteknek igazságos cselekedetei. Jel. 19, 8. Enélkül felesleges megpróbálni a bemenetelt, mert a törvény kidobja onnan. Közlik vele: te hékás, hogy kerülsz ide, hiszen nincsen mennyegzői ruhád?! Persze ez a bűntől való megmosattatás előbb feltárja bennünk a mély bűntudatot, a nagy hiányérzetet; hiányzik belőlünk a nagy Isten és ennek a hiánynak az érzete a nagy nyomorúság. Csak innen lehet indulni, mert akik oda megérkeznek azok mind a nagy nyomorúságból jöttek.

Összefoglalóan tehát a Szentlélek (Szellem) így világít rá a bűn, az igazságosság és megítélés valóságára, amint a Ján 16, 8-ban olvastuk.

Azután folytatja az Úr a Szentlélekről (Szellem) való fontos tudósítását. Amikor eljön a valóságnak a Szelleme, az elvezérel minket minden valóságra. Az elvezérel ígéje (hodégeó) jelentése: valakinek megmutatom az utat, vezetem, elkísérem; tanácsolom, tanítom. De ez az ige által történik: Isten ígését értethetővé teszi nekünk, hogy a gyakorlati életben azt megtudjuk csinálni. Ez csak az ige által történhet, mert minden Óáltala lett, és nála nélkül semmi sem lett, ami lett. — Ahol valamilyen szellem az ige nélkül működik, az nem az övé. A nyelveken szólás jelül adatott rövid időre, de utána jött annak valósága, a Szeretetnek, a valóságnak a tiszta, őszinte „nyelve”. Isten mindebbe bemerít bennünket és ez együttvéve a kereszt-ség, a bemerítettetés.

Ezért hát:

Térjete meg és keresztelkedjete meg mindnyájan a Jézus Krisztusnak a nevébe a bűnőknek bocsánatára és veszitek a Szentlélek ajándékát. Csel. 2, 38.

Az Úr nem beszél a Szentlélek csodatetteiről, hanem arról, hogy csodálatosan termi meg a maga gyümölcseit. Az emberek különleges produkciókat várnak és nem keresztiséget. Erre is van előrejelzés, hogy tudniillik a hamis krisztusok és hamis próféták majd nagy jeleket és csodákat tesznek. De ebből nem kérünk, inkább menjen valaki féllábbal vagy félszemmel az életre, mint ép testtel a pokolba.

Gyermekek — keresztség. Bárka.

I Pét. 3, 21.

Meg kell említenünk ezt is, bár a leírtak után már nem tehető fel ilyen kérdés. Ábrahámától kezdve végig csak arról lehet hallani: vegyétek komolyan az én rendeléseimet, tanácsaimat és tanítsátok meg arra a ti gyermekeiteket is, sőt az unokákat is. Nem tölthetünk ezzel a kérdéssel sok időt, csak egy-két lényeges igehelyet említünk meg: Hirdessétek azért mindezt a ti gyermekeiteknek s a ti gyermekeitek gyermekeinek az ő hallásukra... Ez így logikus. 2. Móz. 10, 2.

Ismeretlen előttem az, hogy mivel lehetne a gyermekkeresztség ellen érvelni, ezért csak pozitív oldalról tudom megközelíteni ezt a kérdést. Ott lehetne elindulni, hogy a bemejtés ígéje majdnem mindig szenvedő alakban olvasható. Tehát én szenvedő alany vagyok ebben az ügyben. A bemejtetés alapozása abban áll: tanítsatok minden népeket. Tehát engem tanítanak és ezáltal bemejtenek engem az isteni életrendbe. A tanítványoknak így szól a rendelés: Ti tanítsatok, ti merítsétek be őket. Természetesen ugyanez, ugyanígy szól a szülőknek is. — Felmerül a kérdés, mikor kezdhető ez a tanítás, ez a nevelés?

Majd csak felnőtt korban, amikor már ő maga döntheti el, akar-e nevelésben részesülni vagy nem, öhajjt-e iskolába járni vagy sem? Beadhatok-e gyermekemnek egy gyógyszert, mielőtt annak az összetételét fel tudja fogni és meggyőződik hatékonyságáról?

Ha már most feleletet akarunk kapni erre, hogy mikor kezdhető, ill. mikor kell kezdeni a gyermek gondozását, nevelését? — Akkor egyértelműen azt felelhetjük, hogy a világra jövele előtt kb. kilenc hónappal. A magzatnak nagy nagy nyugalomra, sok kedvességre, boldog fogadtatásra van szüksége, amit az anyján keresztül kaphat meg elsősorban az apától. Az Isten rendjében ez mindenkor így volt; a görög szöveg alapján az kétségtelen, hogy az apák vitték gyermekeiket, hogy érintse őket. Izraelben ez mindig így volt, hogy az apák töltötték be a családfő szerepét. Elsősorban ők védelmezték gyermekeiket már magzat korban. Különösen az utolsó időkben fontos ez, amikor a mélység kútjából mérhetetlen sok tisztátalan szellem tör fel, hogy megszállják az embert, lehetőleg

már méhmagzat korában. Ezért figyelmeztetett az Úr: abban az időben, jaj a terhes és szoptató asszonyoknak, mert magzataik veszélybe kerültek. Ebben a védelemben, Isten oltalma „neve” alá helyezni a gyermeket, már azzal kezdődik a keresztség. Folytatódik amikor tanítják az esti imára, a szófogadásra. — Okos tanítványok elkergetik a gyermeket Jézus közeléből. Márk. 10, 13—16. Ez volt az első próbálkozás a felnőtt-keresztség mellett, szerencsére sikertelenül.

A filippi börtönőr esetében ilyen akadály nem volt. A családfő megtérése után „megkeresztelkedék azonnal ő és az övéi mindnyájan.” Csel. 16, 33. A háznépbe beletartoznak első-sorban a gyermekek, de az ott szolgálók is. Nem sokat gondolkodtak azon, hogy Isten tanítását, áldását közvetítsék-e a háznép felé. Ez egészen természetes volt akkor és két évezreden át a mai napig. — A bárka mint jelkép ugyanezt mondja. Noé nem akkor kezdett bele a bárka építésébe, amikor a fiai majd elérik a felnőtt kort, hanem az Úr szavára azonnal.

Amikor megérkezett a vízáradat, amelybe az akkori világ belepusztult, a bárka lenyugodva, csendesén lebegett a vizek felett és benne nyolc ember megtartatott. Ez tehát a keresztség előképe és arról beszél, hogy „Aki hisz és megkeresztelkedik, az megtartatik.”

Erről szól röviden ez a kis írás, és mint kis mentőcsónak át akar vinni a formaságok vizén a valóságba. —

UTÓSZÓ

Eddigi kiadványaink után — úgy érzem — nem lesz felesleges néhány szót szólni a zsoltárokról. Nem ismételjük most a görög nyelvről írottakat, csupán arra szeretnék rámutatni, hogy érdemes görögből fordítani, mert így könnyebben megközelíthető számunkra az eredeti mondanivalója. Elkészült a 150 zsoltár fordítása a görög szöveg alapján. Egy-két alapvető megjegyzéssel és néhány szövegbemutatóval szeretnénk ismertetni, érthetőbbé tenni a zsoltárokat.

Eredetileg öt könyvre osztva ismerték. Ma is forgalomban van még sok ilyen beosztású Biblia. A Zsoltároknak mindig is kiemelt jelentőséget tulajdonítottak, ami abban is megnyilvánult, hogy az Újtestamentum kiadványaihoz gyakran csatolták a 150 zsoltár szövegét. — Ami a Szentírásban való elhelyezést illeti, szinte a középre került; centrális jelentőségű, mintha a Könyv „szíve” lenne. Igen sok templomi énekeskönyvben dallamosítva találjuk a zsoltárokat.

Sokan irodalmi műnek, irodalmi alkotásnak vélik a zsoltárokat, szerzőként Dávid királyt gondolják. Valóságban ez nem költői mű, hanem isteni kijelentés. Gyakorlati útmutatás a hitéletre s a hétköznapi gyakorlati életmódfolytatáshoz. Már maga az elnevezés is erre mutat. Görög neve: pszálmos (német: Pszalm) jelentése: pengetés, húros hangszer pengetése, húros hangszeren játszott dallam. Ennek igéje a psalló = pattint, penget, megránt.

A lényege arra mutat, hogy az emberi kéz rezgésbe hoz egy húrt. A cselekvés, tehát az Isten akaratának a gyakorlatba való átvitele ez a zsoltár. Rezgésbe jönnek az „érzelmi húrok”, végül az életrezgés is beindul. Az indítóerőt mindig Isten adja. Tehát nem az üres szavak: Uram, Uram! megyen be a mennyeknek uralmába, hanem ha az Isten valóban Úr lehet bennem és valóban megcselekszem Isten akaratát. A zsoltár ezt a gyakorlati életmódfolytatást akarja kifejezni, erre tanít és ebben vezet. Természetesen ez nem történik egyvégteben; valamire megtanít és ezt meg kell csinálni. Ezt a gyakorlati végrehajtást így jelöli: szela, görögül *diapsalma*, ami hangos közjáték-ot jelent. Megtörtént a tanítás és következék a végrehajtás. — Istennél a tanítás folyamatos. A „tanítván” minden népeket régies kifejezés, a folyamatosságot fejezi ki. — (Zsolt. 8, 3.).

„A kisgyermek, az egyszerű tanulatlan, iskolázatlan emberek által, akiknek még tejitalra van szükségük, azoknak szája által állítottad helyre a te dicséretedet azáltal, hogy azok a gyakorlati életmódfolytatásukkal megcselekedték a hallottakat. — S ezt a te ellenségeid miatt tették, hogy így tönkretegyék, legyőzzék, lealázzák az ellenséget és ellenszegülőt.” Zsolt. 8, 3. — Ugyanerre a folyamatosságra mutat a Grádicsok éneke felirat is. Mai nyelven a lépcsőknek éneke. A lépcső az pontosan egy lépés. Ez adja meg a lépcsőnek az arányát; van egy vízszintes rész és egy függőleges rész. Isten lépésről-lépésre vezet, nem ugrásszerűen; tehát vízszintesen vezet a hétköznapi életben, azután felfelé emel. A Grádicsok éneke így fejezhető ki: az állandó, fokozatos előre és felfelé haladásnak az éneke. —

Nagyon mély pontról kell indulni. Gondoljuk csak el, hogy a Zsolt. 14, 1—3. mily mély bajt tár fel. Innen bizony nem egy lépés, nem egy lépcső a cél.

Zsolt. 14, 1—3. „A végnek az idejére, zsoltár a Dávid számára.

Azt mondta az értelmetlen, a meggondolatlan bolond az ő szívében: nincsen Isten.

Mindent tönkretettek, teljesen megromlottak, szellemben megtagadták a tökéletes alaptörvényeket, gonosz indulatúak lettek; megutálták a helyes életmódfolytatást, undorral vannak a törvény iránt; nincsen közöttük senki, aki valami hasznost, jót, szívélyes dolgot cselekedne, ilyen egyetlen egy sincs.

2. Az Úr a mennyből letekintett az emberek fiaira, hogy megnézzze, meglássa van-e közöttük értelmes Istent kereső, akinek jó a felfogóképessége, aki összefüggéseiben tudja látni a tényeket.

3. De bizony mindnyájan elfordultak, visszavonultak — Ján. 6, 66. — s előbbi jó életmódjuktól elhajolva a gonoszra adták magukat; nincs közöttük senki, aki jót cselekednék, ilyen egyetlen egy sincs. Nyitott sír az ő torkuk; nyelvükkel hízelkedő, alattomos csalást üznek, kétszínűsködnek; viperáknak mérge van ajkaik alatt. Szájuk telve átkozódással és keserűségekkel. Az ő lábaik megfontolatlanul, kapkodóan gyorsak a vérontásra. Állandó örlődés, bizonytalan tépelődés, nyomasztó feszültség van az útjaikon és a Békességnek az útját nem ismerték meg, nem tanulták meg s nem tették magukévá. Nincsen istenfélelem az ő szemük előtt.

Igen sok zsoltár feliratában szerepel a Dávid neve. Ebből arra következtettek, hogy ő a szerző. Az eredeti szöveg szerint Dávid a címzett, neki szólt elsősorban s azóta szól minden „Dávid”-nak = szeretett egyénnek, akit az Isten szeretett és szeret. Az Úr ezt meg is mondta, hogy övéit a végletekig szeretete és meg is íratta ezt: „A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen evilágból az Atyához, mivelhogy szeretete az övéit e világon, a végletekig szeretete őket.” Ján. 13, 1. Akiket szeretett és szeret, azoknak küldi ezt a gazdag kijelentést és arra biztatja őket, hogy éljenek is ezzel, foglalkozzanak ezzel az üggyel. Ef. 5, 19. Beszélgetvén egymás között zsoltárokból... tehát a gyakorlati kérdéseket beszéljék meg. (Dávid = szeretett).

A címzett mindig a Dávid és sohasem szerző. Még ha ez a felirata van: Dávid imádsága, az is felülről való, nem Dávid költötte. — Az imádságot is felülről indítják.

A fordításokból kimaradt egy nagyon gyakori felirat: A végnek a céljából, a végnek az érdekében. A mennyei Atya jót gondolt felőlünk, békességnek gondolatával van irántunk; az a vágya, hogy kívánatos véget adjon nekünk. Jer. 29, 11. Ezért szerepel olyan gyakran a fenti felirat. —

Sok zsoltárnak a feliratát egyáltalán le sem fordították: egyszerűen a héber kifejezéseket hagyták meg, amit mi nem értünk meg. Csak egy két idézetet lássunk összehasonlítás céljából.

Zsolt. 60, 1. A végnek a céljára, a kívánatos vég elérése érdekében. Azoknak, akiknek meg kell változniuk, hogy más emberré legyenek, akiknek még most itt a jelenben más véleményre, más indulatra kell eljutniuk; kőtáblára vésett emlékeztető feliratként a Dávid részére tanítás céljából...

Zsolt. 80, 1. A végnek a céljára, azoknak érdekében, akik gyümölcstelenségben folytonosan zuhannak lefelé. Bizonyítóerővel bíró jeladás, tanúságtétel a szilárd alapot nélkülöző, bizonytalanságban lévő ember számára, vagyis az Aszáf részére; zsoltár a megromlott, húsi állapotban lévő ember érdekében. —

A mennyei Atya leírta a Salamon imádságát is, amikor értelmes és bölcs szívet kért. Zsolt. 72, 1—3.:

1. Salamon részére, az ő érdekében. — Óh Isten a Te ítéleteidet, bírói döntéseidet add a királynak és a Te igazságosságodat, törvényességedet a király fiának.

2. Hogy képes legyen a Te népednek igazságosságban való megítélése, hogy tudjon különbséget tenni jó és gonosz között s ilyen alapon döntést hozni a Te szegényeid ügyében. (Máté 5, 3.)

3. Tegyétek magatokévá ti hegyek a békességet, vállalják a békéltetés szolgálatát a te néped körében, a te néped számára, (2. Kor. 5, 19—20.) ti „halmok” igazságosságban állítsátok helyre ügyeteket.

Igen érdekes, előttünk ismeretlen megállapítást találunk a Zsolt. 79, 1-ben „Óh Isten az idegen népek behatoltak a te örökségedbe, — a fiakban eláradt a pogány szellem — beszennyezték, tisztátalanná tették, a te szent templomodat; Jeruzsálemet gyümölcs-csöszkunyhóvá tették, erkölcs-csösszé züllesztették.”

A zsoltárok minden sora azt tükrözi, hogy Isten boldog embert teremtet, és a bűneset után újra boldoggá akarja tenni az embert. Nem véletlen, hogy az első szó már így hangzik: Zsolt. 1, 1—6.

ZSOLTÁR 1, 1—6.

1.

Boldog ember, igazi férfi, aki nem járt az Istentelenek tanácsa szerint, életmódfolytatásában nem az elvetemült istentelenségtől indítatva vett irányt, aki nem rendezkedett be a bűnösök útján, v. i. nem a bűnözés szempontjából mérlegelte dolgait, és nem ült be a csúfolódók székébe, nem vette be a csúfolódó tanítást, II. Péter 3, 3.

2.

Hanem az Úrnak törvényében volt az ő akarata, arra szánta oda az akaratát s abban lelte gyönyörűségét (szelidség, alázatosság, engedelmesség) s a jövőben is a legnagyobb gondossággal fog arra ügyelni éjjel-nappal.

3.

Olyan lesz ez, mint a vizek áramlása mellé ültetett fa (xülon) — ahol a jó megoldás, a helyes kiút van, — amely megadja majd az ő gyümölcsét a maga idejében (kairos); a levele nem hullik majd le és mindenben, amit csak csinál, igen jó előmenetele lesz, minden jól fog sikerülni és nagyon boldog lesz.

4.

De nem így van az elvetemült istentelenek dolga, semmiképpen nem ilyen; Ézs. 40, 2. Jer. 2, 13., hanem olyan mint amikor a szél a mindenféle hulladékot lesodorja a föld színéről.

5.

Eppen ezért nem állhatnak meg majd az istentelenek az ítéletben, sem pedig a bűnözők az igazak tanácsában, azoknak tanácsulésén.

6.

Mivel hogy ismeri az Úr az igazak útját; az istentelenek útja pedig teljesen tönkremegy, véglegesen elpusztul.

Jegyzet: a xülon tulajdonképpen élettelen fa — Holz — amelynek nincs élete önmagában, az életet is az élő „víz”-ből kapja.

ZSOLTÁR 73, 1—28.

Zsoltár Ászáf részére.

Mindenekelőtt azt kell tudni ki is az Ászáf? Kinek is szól a Zsoltár?

Száfész = jól érthető, világos, tiszta, látható, tisztán kiejtett, jól érthetően beszél. Átvitt értelemben = határozott, kétségtelen, bizonyos, megbízható (személyre vonatkoztatva is). Ennek ellentéte az ászáfész = nem érhető, nem világos, nem egyértelműen nyilvánvaló.

Ásáfeia = érthetlenség, bizonytalanság.

Á s z á f az, aki még nem jutott döntésre, nem vett határozott irányt, még bizonytalankodik abban, hogy kinek van igaza, az istentelennek van-e igaza, vagy az Isten emberének.

1.

Milyen jó is az Isten Izráelnek, azoknak akik szívükben egyenesek.

2.

Egy mikronon (mm ezredrésze) múlt, hogy kicsúszott alólam a lábam, egészen csekélységen múlt, hogy félre nem léptem, majdnem lezuhantam.

3.

Ami azt illeti hát én bizony megcsodáltam, megirigyeltem a törvényszegőket, a törvénytelenül élőket, amikor láttam a bűnözők, vétkezők nyugalmát, „gondtalanságát.”

4.

Számukra nem jelent egyáltalán kérdést, hogy a halállal szemben megnyugvásuk legyen, vagy erősségük a szenvedésben.

5.

Az emberi vívódásban, gyötrődésben nincsenek benne, nincsenek problémáik, s az emberekkel sohasem fognak együtt-szenvedni, a szenvedésből nem veszik ki részüket.

6.

Ennélfogva felülkerekedett bennük a felfuvalkodott gőg, s a fennhéjázó beképzeltség uralomra jutott bennük, miközben magukra öltötték az igazságtalanságot és istentelenséget.

7.

Csak úgy ömlik, áramlik belőlük az ő bűnük, ahogy az olvasztott zsír csorog, — sőt a szívnek a jó érzésén is átgázoltak már, az sem érdekli őket.

8.

Megfontolták, meghányták vetették szándékukat és a gonoszság mellett döntöttek végül is, amellel nyilatkoztak; a legképtelenebb igazságtalanságokat beszéltek, vagyis a legmagasabb fokon szólták a bűnt.

9.

A menny felé irányították szájukat, (mintha imádkoznának, s az odafelvalókkal törődnének) de ugyanakkor nyelvük csak a földiekkel törődött, csak földi témájuk volt.

10.

Ezért az én népem még (e földön itt) szembe fog fordulni ezzel (t. i. a gonosszal), s így napok bősége fog taláztatni bennük (örök élet).

11.

Azt is mondták: vajjon az Isten mindezt megtudta-é? Van-e bírói megítélőképeség a Magasságosban.

12.

Lásd ezek a bűnözők csak úgy virulnak, s örökre gazdagságban részesülnek, mindig jómódban vannak.

13.

Erre én az feleltem: Hát akkor én egészen hiába, teljesen feleslegesen irányítottam szívemet az igazságosságra, hiába igazítottam meg az én szívemet és mostam ártatlanságban kezeimet;

14.

hiába gyötöröttem, vívódtam egész nap és hiába végeztem önvizsgálatot hajnalhasadtáig.

15.

Ha azt mondtam: én ilyen módon fogok szétválasztást tenni (t. i. a jó és gonosz között), akkor is fenáll az a tény, hogy én szerződészegő lettem a Te fiaid nemzetségével szemben.

16.

Végül is elhatároztam, hogy ezt meg akarom ismerni s úgy láttam, hogy ez igen fáradságos mindaddig.

17.

amíg be nem megyek az Istennek legbensőbb szentségébe a szentek szentjébe s amíg be nem jutok annak lényegébe, amíg a lényegnek végére nem jutok. (eis te eschata.).

18.

Csak az ő furfangos agyafurtságaik szerint fizessél meg nekik, amint levetetted őket az ő „leragadottságukba„.

19.

Milyen hirtelen lettek pusztasággá, elhagyatottá és pusztultak el a saját törvénytelenégeik által.

20.

Mint az álmot — ha felserkenünk — Uram, úgy teszed semmivé azoknak képét, — létét — a Te városod számára.

21.

Fellángolt, lángra gyúlt az én szívem (t. i. a megtapasztalás alapján) s az én gondolataim megváltoztak, egészen más lett a gondolatvilágom.

22.

S én valósággal semmivé lettem, ismeret nélkülivé, szinte baromivá lettem előtted.

23.

És mégis, minden körülmények között Veled vagyok; Te megerősítetted az én kezemet, az én jobbomat.

24.

Tanácsaiddal vezettél engem, irányítottál s most fogadjál be engem a Te dicsőségébe.

25.

Kicsoda van nekem az égben és Rajtad kívül kit kívántam én a földön?!

26.

Elhagyott engem az én szívem s az én hústestem, Óh én szívemnek Istene, én osztályrészemnek Istene — örökre.

27.

Lásd, akik eltávolodnak Tőled, azok elvesznek, elpusztulnak.
Kiirtottál magad mellől minden paráznát.

28.

De nekem oly jó a Hozzád való ragaszkodás, amikor reménységet az Úrba vetem, amikor hirdetem minden te dicsőségedet, dicséretedet, magasztalásodat a Sion leányának kapuiban.

A szerző legújabb írásai:

Tudom honnan jöttem és hová megyek.

A kijelentés a ma emberéhez a magfizika nyelvén is szól, s ez elvezet a bünesek egyéni felelősségéhez.

Szombat vagy sabbát.

A valódi szombatot, az Isten „sabbát”-ját ismerteti meg.